

limes quem velocitas in fine motus attingere potest, non autem transgredi. Hæc est velocitas ultima. Et par est ratio limitis quantitatum & proportionum omnium incipientium & cessantium. Cumque hic limes sit certus & definitus, problema est vere geometricum eundem determinare. Geometrica vero omnia in aliis geometricis determinandis ac demonstrandis legitime usurpantur.

Contendi etiam potest, quod si dentur ultimæ quantitatum evanescentium rationes, dabuntur & ultimæ magnitudines: & sic quantitas omnis constabit ex indivisibilibus, contra quam *Euclides* de incommensurabilibus, in libro decimo elementorum, demonstravit. Verum hæc objectio falsæ innititur hypothesi. Ultimæ rationes ille quibuscum quantitates evanescunt, revera non sunt rationes quantitatuum ultimarum, sed limites ad quos quantitatum sine limite de递escentium rationes semper appropinquant; & quas propius assequi possunt quam pro data quavis differentia, nunquam vero transgredi, neque prius attingere quam quantitates diminuuntur in infinitum. Res clarius intelligetur in infinite magnis. Si quantitates due quarum data est differentia augeantur in infinitum, dabuntur harum ultima ratio, nimirum ratio aequalitatis, nec tamen ideo dabuntur quantitates ultimæ seu maxime quarum ista est ratio. In sequentibus igitur, siquando facili rerum conceptui consulens dixerim quantitates quam minimas, vel evanescentes, vel ultimas; cave intelligas quantitates magnitudine determinatas, sed cogita semper diminuendas sine limite.

S E C T I O N I I.

De inventione virium centripetalium.

PROPOSITIO I. THEOREMA I.

Areas, quas corpora in gyros acta radiis ad immobile centrum virium ductis describunt, & in planis immobilibus consistere, & esse temporibus proportionales.

Dividatur tempus in partes aequales, & prima temporis parte describat corpus vi insita rectam AB . Idem secunda temporis parte, si nil impedit, recta pergeret ad c , (per leg. i.) describens lineam Bc

æqualem ipsi AB ; adeo ut radiis AS, BS, cS ad centrum actis, confectæ forent aequales areæ ASB, BSc . Verum ubi corpus

venit ad B , agat vis centripeta impulsu unico sed magno, efficiatque ut corpus de recta Bc declinet & perget in recta BC . Ipsi BS parallela agatur cC , occurrens BC in C ; & completa secunda temporis parte, corpus (per legum corol. i.) reperiatur in C , in eodem plano cum triangulo ASB . Junge SC ; & triangulum SBC , ob parallelas SB, Cc , æquale erit triangulo SBC , atque ideo etiam triangulo SAB . Simili arguento si vis centripeta successive agat in $C, D, E, \&c.$ faciens ut corpus singulis temporis particulis singulas describat rectas $CD, DE, EF, \&c.$ jacebunt haec omnes in eodem plano; & triangulum SCD triangulo SCB , & SDE ipsi SCD , & SEF ipsi SDE aequale erit. Aequalibus igitur temporibus aequales areæ in plano immoto describuntur: & componendo, sunt arearum summae quævis $SADS, SAFS$ inter se, ut sunt tempora descriptionum. Augatur jam numerus & minatur latitudo triangulorum in infinitum; & corum ultima perimeter ADF , (per corollarium quartum lematis tertii) erit linea curva: ideoque vis centripeta, qua corpus a tangentे hujus curvæ perpetuo retrahitur, aget indesinenter; areæ vero quævis descriptæ $SADS, SAFS$ temporibus descriptionum semper proportionales, erunt iisdem temporibus in hoc casu proportionales. Q. E. D.

